

Rapporteringssystemer

Projekt
Virksomhedsrådgivning

10. juli 2012

Specialkonsulent
Forretningsudvikling
Ivan Damgaard

Rapporteringssystemer og bankerne

Opsamling fra møde med landbrugschef Morten Riget, Nordea Fyn

Udfordring med nuværende rapporteringssystem

- Ejer har generelt ikke økonomisk overblik
- Ejer har ikke altid ejerskab til de data han fremlægger
- Ejer mangler generelt skriftlighed, herunder beskrivelse af hvad han vil
- Ejer mangler generelt struktur og overblik i sin afrapportering
- Ejer tilbydes for sjældent benchmarking – vil udfordre ham/give ham mål
- Ejer har generelt ikke set/oplevet fordelene ved et økonomistyrings og rapporteringssystem – *modsat gartnerierne, der er kommet meget langt*
- Ejer har generelt mere styr på den operationelle rapportering (f.eks. e-kontrol) end for den samlede virksomhed

Rapporteringssystemer og bankerne

Opsamling fra møde med landbrugschef Morten Riget, Nordea Fyn

Udfordring med nuværende rapporteringssystem

- Der mangler en komprimeret side, der viser virksomhedens aktuelle tilstand, som forside til de mange sider (*rigtigt mange sider*) dokumentation ejer kommer med
- DLBR regnskabet er generelt mere et rådgivningsværktøj end et økonomistyringssystem i virksomheden, der skal sikre ejeren løbende overblik og mulighed for styring
- DLBR økonomikonsulenten har generelt overblik og styr på budgetopfølgning, men ofte mange ubesvarede spørgsmål til ejer i forhold til at periodisere o.lign.
- Økonomikonsulentens spørgsmål til ejer i forbindelse med budgetopfølgning overføres ofte ubesvaret til banken
- Det er fint med en bagudrettet budgetopfølgning, men der mangler i høj grad et rullende budget, der viser hvor virksomheden ender fremefter
- DB check er et meget visuelt værktøj, der med fordel kan anvendes
- Benchmarking bruges for lidt af DLBR
- Der bruges en del energi på at udarbejde forecast, men forholdsmæssig lidt tid på at se om disse forecasts er nået. Og hvorfor afvigelse?

Rapporteringssystemer og bankerne

Opsamling fra møde med landbrugschef Morten Riget, Nordea Fyn

Optimalt rapporteringssystem

- Overordnet mål med et rapporteringssystem
  - At komme tættere på virksomhedens forretningside og forretningsmodel
  - At komme tættere på virksomhedens ledelse og management
  - At få overblik og indblik i virksomhedens performance
  - At få et overblik i virksomhedens potentiale
- Økonomistyring og rapporteringssystemet skal ligge i virksomheden og ikke (kun) hos DLBR virksomheden
- Niveauopdeling af et rapporteringssystem
  - Den samlede virksomhed – kort og præcist
  - Virksomhedens forretningsportefølje - kort og præcist pr. forretningsområde
  - Det enkelte forretningsområde/indsatsområder – her skal der kunne graves dybt
- Struktur i et rapporteringssystem
  - HVAD
  - HVORDAN
  - HVORNÅR

Rapporteringssystemer og bankerne

Opsamling fra møde med landbrugschef Morten Riget, Nordea Fyn

Optimalt rapporteringssystem - RØD KUNDE

Virksomheder med stor kompleksitet

- F.eks. 3 års underskud i træ
- Banken ønsker at være meget tæt på kunden
  - banken vil vide hvad ejer vil gøre nu og f.eks. 3 år frem?
- Strategiplan, og som min. hvilken strategi der arbejdes efter, f.eks.:
  - Nedslidnings strategi
  - Ny stald/vækst strategi – krav om en forretningsplan
- Benchmarking – den samlede virksomhed/driftsgrene/forretningsområder
- Ved Turn Around/second opinion – månedss rapportering
  - En side udarbejdet af ejer og et rådgivningshold
  - Tal del: regnskab, balance, nøgletal, budgetopfølgning, rullende budget
  - Tekst del: Afvigelser fra strategi, forretningsplan og budget
    - hvad er der gang i
    - hvordan arbejdes med disse tiltag
    - hvornår starter/stopper de

Rapporteringssystemer og bankerne

Opsamling fra møde med landbrugschef Morten Riget, Nordea Fyn

Optimalt rapporteringssystem - GUL KUNDE

Virksomheder med stor kompleksitet

- Strategiplan
- Forretningsplan
- Budget
- Benchmarking – den samlede virksomhed/driftsgrene/forretningsområder
- Kvartals/halvårs rapportering
  - En side udarbejdet af ejer, evt. i samarbejde med rådgivningshold
  - Tal del: regnskab, balance, nøgletal, budgetopfølgning, rullende budget
  - Tekst del: Afvigelser fra strategi, forretningsplan og budget
    - hvad er der gang i
    - hvordan arbejdes med disse tiltag
    - hvornår starter/stopper de

Virksomheder med lille kompleksitet - kun handlingsplaner

Rapporteringssystemer og bankerne

Opsamling fra møde med landbrugschef Morten Riget, Nordea Fyn

Optimalt rapporteringssystem - GRØN KUNDE

Virksomheder med stor kompleksitet

- Strategiplan
- Forretningsplan
- Budget
- Benchmarking – den samlede virksomhed/driftsgrene/forretningsområder
- Kvartals/halvårs rapportering
  - En side udarbejdet af ejer
  - Tal del: regnskab, balance, nøgletal, budgetopfølgning, rullende budget
  - Tekst del: Afvigelser fra strategi, forretningsplan og budget
    - hvad er der gang i
    - hvordan arbejdes med disse tiltag
    - hvornår starter/stopper de

Virksomheder med lille kompleksitet kun handlingsplaner

Virksomhedsrådgivning og Rapporteringssystem

VIRKSOMHEDSRÅDGIVNING

— OVERORDNEDE DLBR MÅL

Landmanden er på vej gennem en udvikling fra:

bonde – landmand – driftsleder – virksomhedsleder – erhvervsleder

DLBR VirksomhedsRådgivning skal understøtte denne proces ud fra DLBR kundens aktuelle behov og ønsker

Landbrugsvirksomhederne bliver større og mere komplekse

DLBR VirksomhedsRådgivning skal sikre ejeren indsigt i og overblik over helheden, styringen og udviklingsmulighederne i virksomheden

At styrke danske landmænds ledelses- og konkurrencekraft ved at implementere viden og demonstrere praktiske metoder

DLBR VirksomhedsRådgivning skal via sparring og samarbejde med ejeren forretningsudvikle den enkelte virksomhed

Handling

Rapporteringssystem

Indblik

Overblik
Styring
Kontrol

Strategisk Niveau:
PROFIT

Taktisk niveau:
PROCES

Operationel niveau:
PROBLEM

Rapporteringssystem

Vision

Et rapporteringssystem der synliggør den værdi virksomheden har skabt, skaber p.t. og under givne forudsætninger kan skabe i den nærmeste fremtid

Rapporteringssystem

Målrettet:

Store/komplekse virksomhedslandbrug

Vækstlandbrug og kundetyper

Value added

- Merværdi

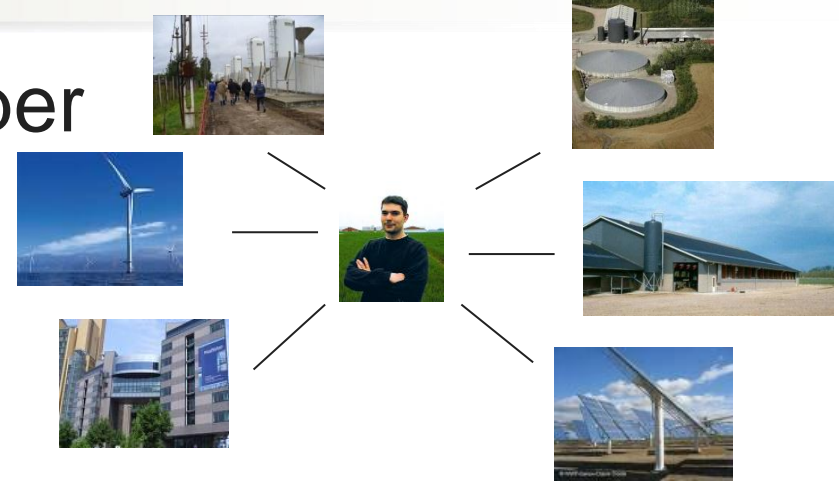
'Entreprenør og landmand'
'Merværdi på afsætning'
Bygger egen salgskanal
Fokus: 'Høj DB og kvalitet'

Multi-brug -Portefølje

'Direktør og landmand'
'Portefølje af aktiviteter'
Fokus: 'Afkast af kapital'

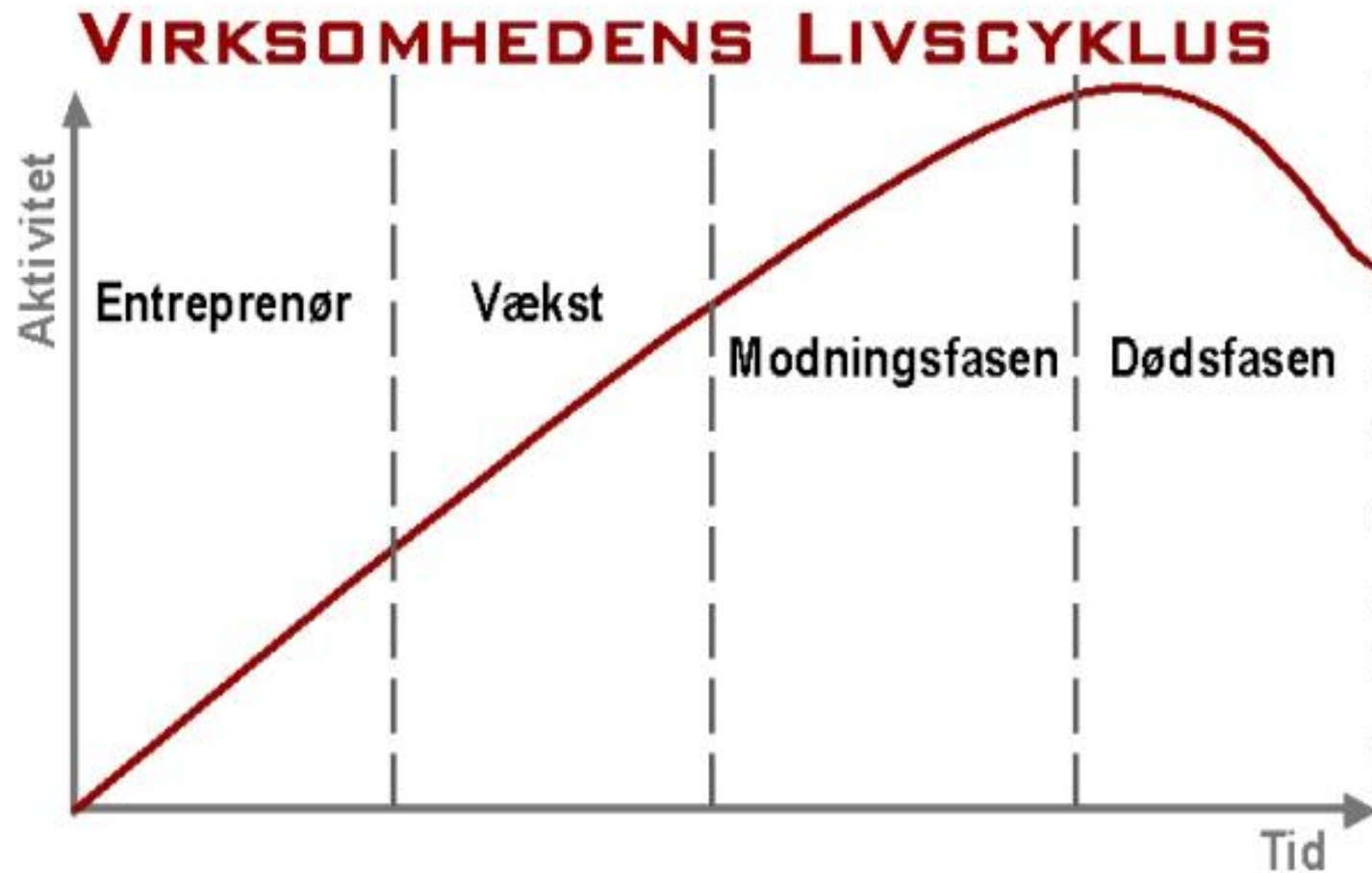
Bulk -Stordrift

'Stor landmand'
'Mere af det samme'
Fokus: 'Omkostninger & stordrift'

Virksomhedsrådgivning - Kundesegmentering

GÆLD		Danmark - udtræk ØDB 2010 for 5040 fuldtidsejendomme			
over 100 %	driftsres (1.000)	11	-1006	-2458	
	res primær drift (1.000)	1928	742	-576	
	normtimer	8957	7316	6251	
	lønningsevne	163	-11	-252	
	%-andel	2,1	1,5	1,4	
80 til 100 %	driftsres (1.000)	407	-500	-1349	
	res primær drift (1.000)	1792	781	-18	
	normtimer	8058	8221	5459	
	lønningsevne	150	-2	-190	
	%-andel	6,6	7,5	5,8	
60 til 80 %	driftsres (1.000)	862	-63	-570	
	res primær drift (1.000)	1705	729	147	
	normtimer	6999	6152	4474	
	lønningsevne	157	-5	-172	
	%-andel	10,2	11,3	10,1	
o til 60 %	driftsres (1.000)	1058	374	-38	
	res primær drift (1.000)	1322	594	167	
	normtimer	4903	4282	3184	
	lønningsevne	190	-9	-209	
	%-andel	14,4	13,0	16,1	
Lønningsevne		god	middel	lav	

Rapporteringssystem Interessenter

Rapporteringssystem - Interessenter

- **Ledelsen/direktionen**
  - Overblik, indblik, kontrol, styring og handling
- **Bestyrelsen**
  - Overblik, indblik, optimering og udvikling
- **Pengeinstitutter**
  - Overblik, indblik, finansiering og risiko minimering
- **Aktionærer og investorer**
  - Overblik, afkast og risiko minimering
- **Virksomhedsrådgiveren**
  - Overblik, indblik, kontrol, sparring, optimering, udvikling, risikominimering, handling og opfølgning

Rapporteringssystem

Ide og grundlag

Virksomhedsrådgivning

- vi gør det lettere at være erhvervsdrivende

Overlevelse

- Indsatsområder:
- Forretningskoncept
- Organisation
- Virksomhedsdrift
- Kunderelationer

Udvikling

Overblik

Indsigt

Styring

Virksomhedens performance – lige nu!!

Strategi og mål

Forretningskoncept

Organisation

Kunderelationer

Virksomhedsdrift

Virksomhedens udviklingsfokus

Betalingsstrømme status

Betalingsstrømme fremadrettet

Risikoanalyse

Ledelse og management

Rapporteringssystem – ide og grundlag

- 1) Vurdering af virksomhedens strategi og mål
- 2) Vurdering af virksomhedens ledelse og management
- 3) Vurdering af virksomhedens SWOT i relation til forretningsudvikling
- 4) Vurdering af virksomhedens forretningskoncept
- 5) Vurdering af virksomhedens organisation
- 6) Vurdering af virksomhedens kunderelationer
- 7) Vurdering af virksomhedens drift og performance
  - I. Betalingsstrømme
    - a) I fortiden - ud fra års rapporten
    - b) I fremtiden - ud fra budget/optimal situation/benchmarket 10% bedste
  - II. Vurdering af virksomhedens risiko

Rapporteringssystem

Screenings kriterier

Rapporteringssystem

Screeningskriterier:

Virksomhedens ledelse og management

Dynamisk strategi

- Oversigtskort over bedriften

Virksomhedens ledelse og management

○ Strategi

- Hvilke visioner, ambitioner og mål findes der for virksomhedens udvikling i de kommende år

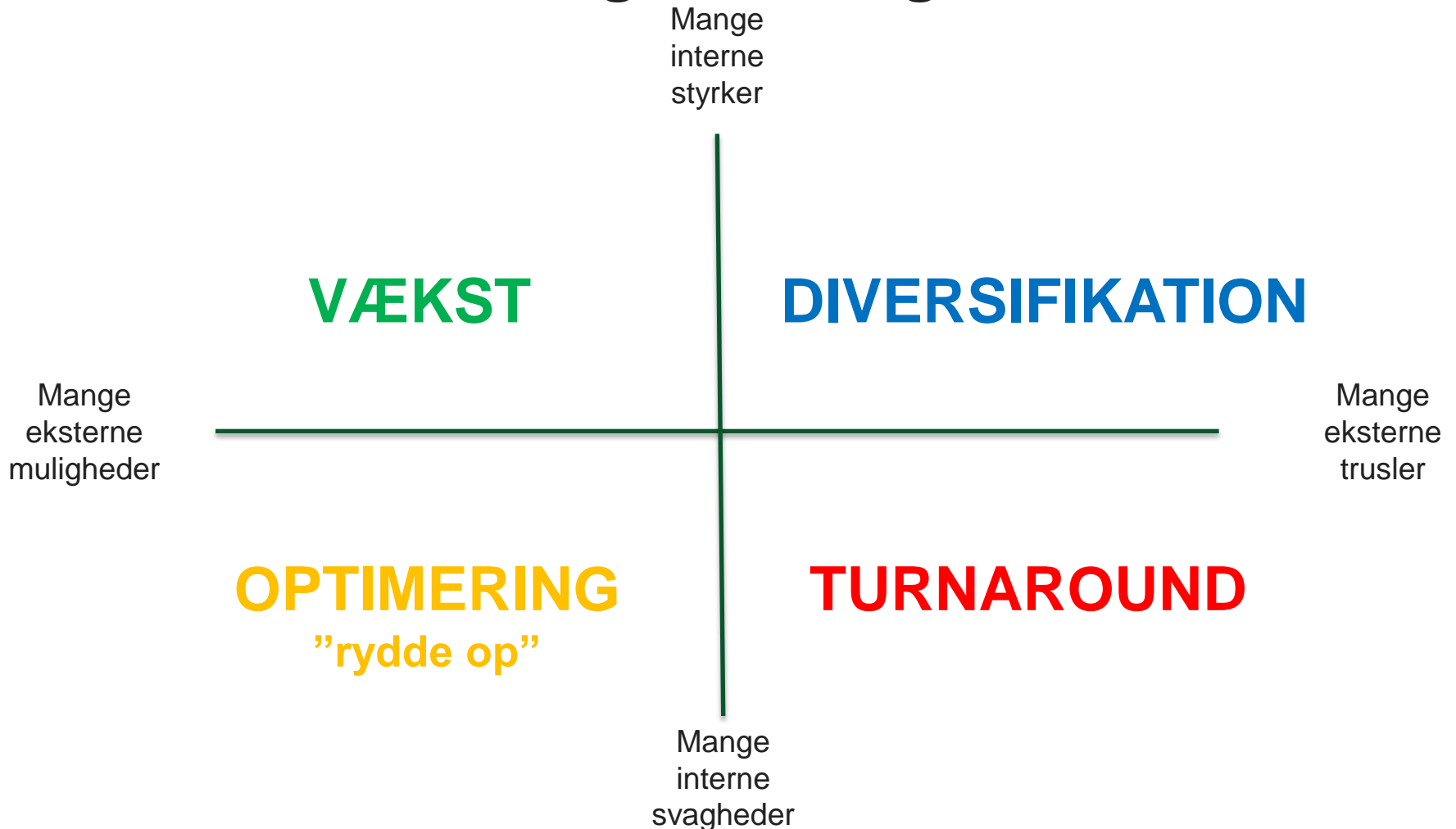
○ Ledelse

- Hvor synlig, effektiv og professionel er ledelsen
- Hvordan motiveres og inspireres den enkelte medarbejder og medarbejder teamet
- Hvordan er personalepolitikken og virksomhedens værdier på HR området
- Hvordan fungerer den løbende efteruddannelse og træning af medarbejdere
- Hvor effektive er beslutningsprocesserne og den interne dialog
- Hvordan er ansættelses og lønvilkår

○ Management

- Hvor god er ledelsen til at synliggøre interne og eksterne ressourcer, der kan skabe udvikling
- Hvor god er ledelsen til forretningsudvikling
- Hvor god er ledelsen til at effektivisere og rationalisere i virksomheden
- Hvor god er ledelsen til at udvikle og implementere kvalitetssikring

Virksomhedens SWOT og forretningsudviklings fokus

Rapporteringssystem

Screeningskriterier:

Udviklingshjulet

”Udviklingshjulet” (Væksthjulet)

Rapporteringssystem

Screeningskriterier:

Forretningskoncept

Indsatsområde - Forretningskoncept

Tema	Forklaring	Unikt	Udfordring	Indsatsområde
Forretningside	Virksomhedens mission, vision, forretningsområdet og de behov virksomheden dækker for sine kunder	0 - 5	0 - 5	
Produktportefølje	Produktgrupper og deres volumen. Varianter, kundetilpasning, standardisering eller andre kendetegn	0 - 5	0 - 5	
Forretningsmodel	Virksomhedens rolle og de aktiviteter, den har valgt i værdikæden	0 - 5	0 - 5	
Forretningsportefølje	Virksomhedens etablering af forretningsområder, herunder synergi	0 - 5	0 - 5	
Kundeportefølje	Antal kunder og deres opdeling i forskellige typer, størrelser eller andre parametre, der beskriver porteføljens sammensætning	0 - 5	0 - 5	
Markedsposition	Markedsandele og stærke sider i markedet i forhold til kunder og konkurrenter	0 - 5	0 - 5	

0 = ikke unikt/ingen udfordring
5 = meget unikt/stor udfordring

Skabe værdi

INFRASTRUKTUR

Ressourcer og
Kerne
kompetencer

Nøgleaktiviteter

Netværk og
Partnere

Værditilbud

YDELSER

Produkter og
ydelser

Levere værdi

KUNDER

Kunde
relationer

Kunde
segmenter

Distributions
kanaler

Omkostnings struktur

VÆRDI FANGST

Profitzonen

Betalingsstrømme

Rapporteringssystem

Screeningskriterier:

Organisation

Indsatsområde - Organisation

Tema	Forklaring	Unik	Udfordring	Indsatsområde
Ejerkreds & bestyrelse	Virksomhedens ejere og deres særlige interesse i eller bidrag til virksomhedens liv og udvikling	0 - 5	0 - 5	
Organisering	Virksomhedens organisering, mellemledere	0 - 5	0 - 5	
Medarbejdere	Medarbejdergrupper med særlige og nødvendige kompetencer	0 - 5	0 - 5	
Partnerskaber	Samarbejdspartnere, som virksomheden har væsentlig samspil med	0 - 5	0 - 5	
Forretningsprocesser	Virksomhedens væsentligste aktiviteter, såsom f.eks. Produktudvikling, produktion, distribution eller servicering. Fungerer arbejdsgangene optimalt?	0 - 5	0 - 5	
Jura	Selskabsform, aftaleforhold m.v.	0 - 5	0 - 5	

0 = ikke unikt/ingen udfordring
5 = meget unikt/stor udfordring

Rapporteringssystem

Screeningskriterier:

Virksomhedsdrift

Indsatsområde Virksomhedsdrift

Administration & økonomistyring

Tema	Forklaring	Unik	Udfordring	Indsatsområde
Faciliteter Vækstplanlægning	Virksomhedens grad af fremsynethed og værktøjer i form af planer, budgetter eller andre hjælpemidler, der anvendes i den langsigtede planlægning	0 - 5	0 - 5	
Administration og IT	Administrative systemer og deres anvendelse, herunder IT	0 - 5	0 - 5	
Leverance og projektstyring	Styring af produktion, entrepriser, aftalte indsatsområder eller andre væsentlige opgaver	0 - 5	0 - 5	
Betalingsstrømme	Årsrapportens nøgletal, budget, risiko analyse	0 - 5	0 - 5	
Produktion	Produktion, indkøb og underleverandører Producerede enheder, kapacitetsudnyttelse, fejl	0 - 5	0 - 5	
Medarbejdere	Ansættelser, afskedigelser, sygdom, lønomkostning	0 - 5	0 - 5	
Produktudvikling	Nye produkter	0 - 5	0 - 5	
Finansiering	Virksomhedens finansierings grundlag. Herunder långivere og deres engagementer	0 - 5	0 - 5	
Formuepleje	Virksomhedens formuepleje	0 - 5	0 - 5	
Økonomistyring	Økonomiske styringsværktøjer, såsom budgettering, forecasts m.v.	0 - 5	0 - 5	

Betalingsstrømme

Årsrapportens nøgletal

- Driftsresultat og balance
- Rapportering om enkelte forretningsområder
- Nøgletal
  - Afkastningsgrad, egenkapitalens forrentningsprocent, overskudsgrad, formuens omsætningshastighed, dækningsgrad, kapacitetsgrad, soliditetsgrad, nulpunktsomsætning, bruttoavance, indtjeningsbidrag
- Finansiering og likviditet
  - Likviditetsgrad, kapitalstruktur, kapitalfremskaffelse/kapitalanvendelse, arbejdskapital, soliditetsgrad, selvfinansiering, driftens likviditetsgrad
- Forfaldsliste store kunder, kredit dage
- Forfaldsliste store kreditorer, kreditdage

Budget

- Budgetafvigelse
- Rullende budget
- Resultatsammenligning med sidste år
- Budget forudsætninger – realistiske
- Benchmarking – mod hvilken målgruppe

Risikoanalyse

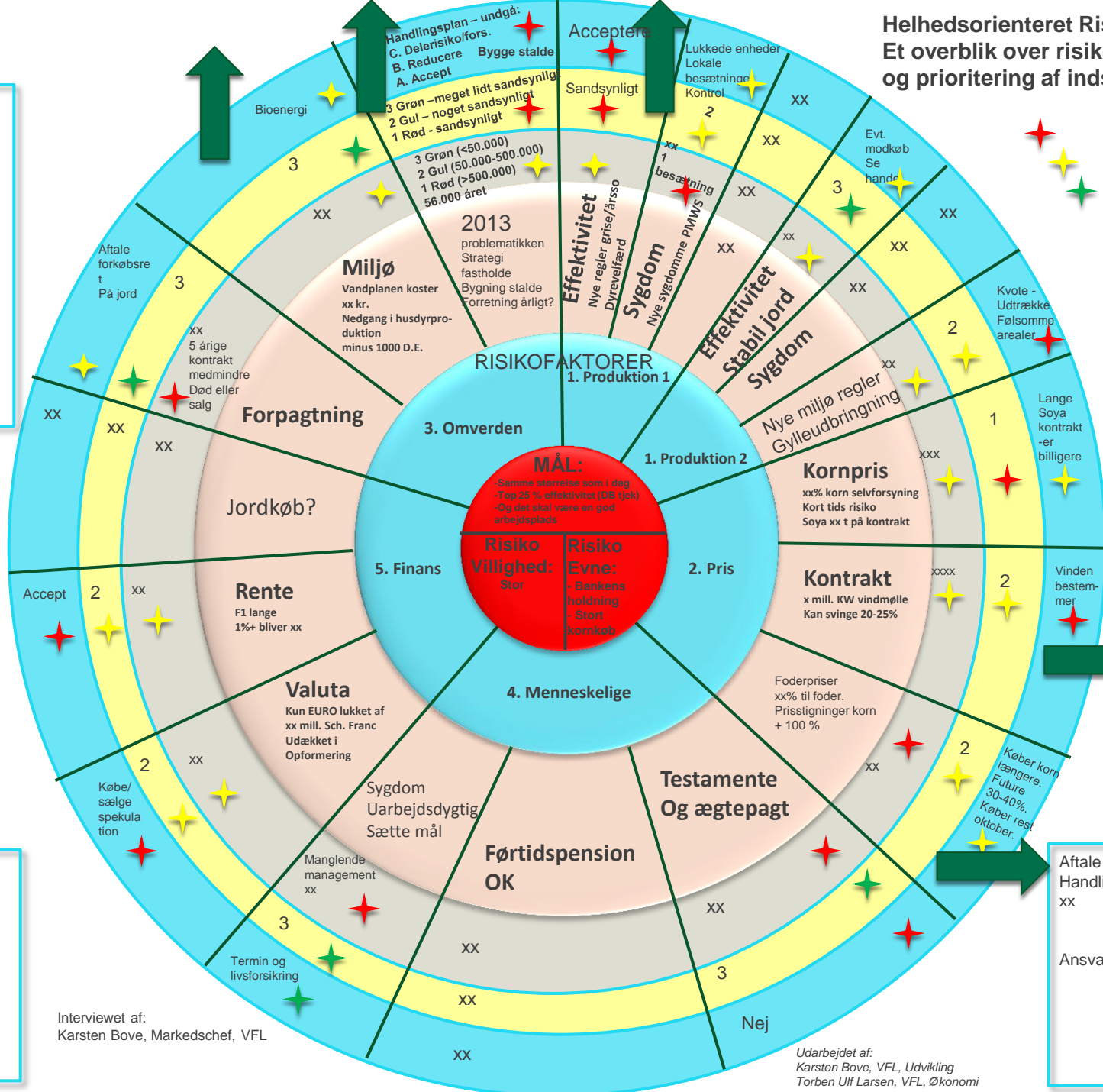
Navn:

x

Bedriften kort:

- xx årssøer
- Opfedning af slagtesvin på 2 lokaliteter
- Lejet xx slagtesvin
- Lejet halvpart i opformering med xx søer
- Slagtesvin xx i opformering
- Skov xx ha
- Mølle (3 søskende)
- Ukraine xx søer og xx ha
- Bioenergi

Helhedsorienteret Risikostyring Et overblik over risikofaktorer og prioritering af indsats

MÅL:
 - Samme størrelse som i dag
 - Top 25 % effektivitet (DB tjæk)
 - Og det skal være en god arbejdsplads

Risiko Villighed: Stor
Risiko Evne: - Bankens holdning
 - Stort kørekøb

Risiko worst case	
Rød	xx
Gul	xx
Grøn	xx
I alt	xx
Finansiel Beredskab	
Kassekredit	xx
Ukraine	xx
I alt	xx

Interviewet af: Karsten Bove, Markedschef, VFL

Udarbejdet af: Karsten Bove, VFL, Udvikling
Torben Ulif Larsen, VFL, Økonomi

Aftale om opfølgning
 Handlingsplan
 xx

Ansvarlig: xx

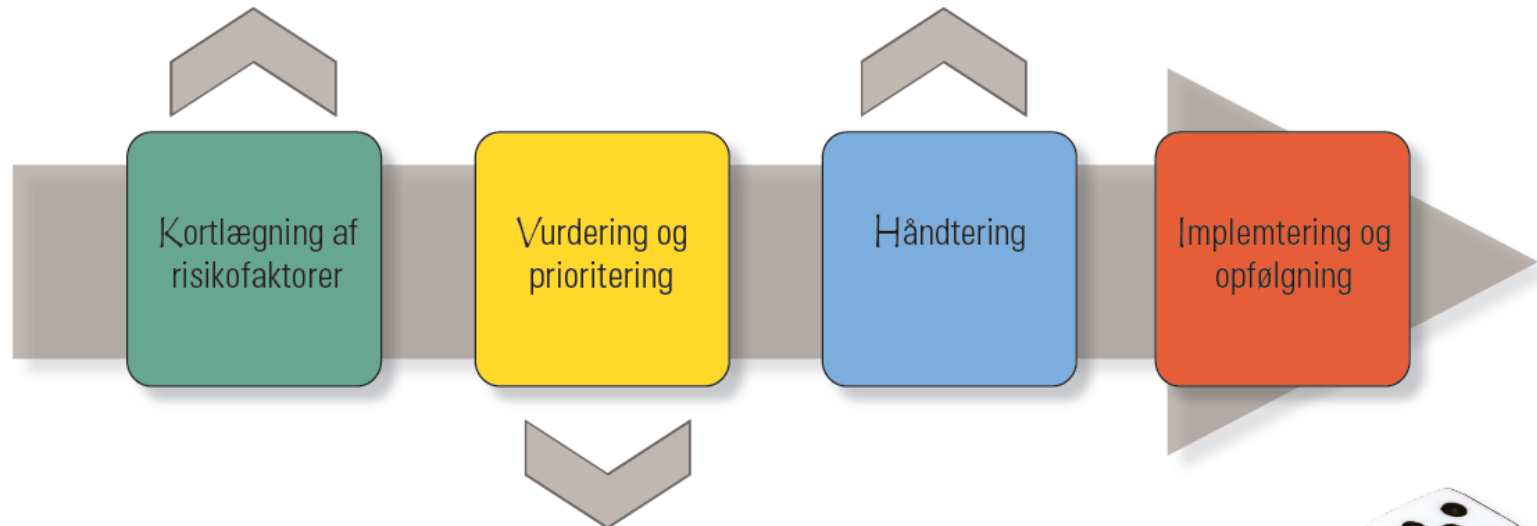
Risikostyring skal fokusere på usikkerhed, ikke på illusionen af forudsigelighed

Hvilke risici er der?

- Marked - afsætning og indkøb
- Finansiering - rente og valuta
- Produktion
- Humane
- Omverden

Hvad kan vi gøre ved risici?

- Acceptere
- Undgå
- Dele, sprede, forsikre
- Reducere

Hvor sandsynligt er det?
Hvor væsentligt er det?

Produktion, indkøb og underleverandører

- Producerede enheder og kvalitetsudfald
- Kapacitetsudnyttelse og effektivitetsmål, flaskehalse
- Igangværende arbejder og lagre af vigtige råvarer
- Leverandører, kvalitet og leveringssikkerhed
- Prisdannelse på råvarer, realiseret, i forhold til sidste år/budget
- Afvigelser fra normalen: større nedbrud, fejllleverancer, vejrlig m.m.
- Samarbejdsforhold med vigtige underleverandører

Medarbejdere

- Lønomkostninger og timer målt med output, i forhold til sidste år/budget
- Sæsonrelateret beskæftigelsessituation
- Ansættelser og afskedigelser
- Udenlandske medarbejdere
- Sygdom, tilskadekomst
- Trivsel og andre bløde faktorer

Økonomistyring

- Graden af økonomistyring på alle tre niveauer:
  - Operationelt niveau
  - Taktisk niveau
  - Strategisk niveau
- Kvaliteten og graden af overblik via økonomistyring
- Hvor tjenes pengene
- Muligheder for handling baseret på økonomistyring

Projekter

- Detailrapportering om tidsplan, økonomi og milepæle i implementering af investeringer, aftalte indsatsområder eller projekter
- Løbende summering af afvigelser i forhold til oprindelige vedtagelse/budget

Produktudvikling

- Nye produkter under implementering
- Nye emballager og services underindkøring
- Udviklingsomkostninger

Myndigheder og eksterne forhold

- Nyt om eventuelle verserende tvister eller korrespondance med offentlige myndigheder
- Events der kræver særlig opmærksomhed eller indsats
- Gæster i virksomheden
- Offentlige begivenheder med deltagelse fra virksomheden

Rapporteringssystem

Screeningskriterier:

Kunderelationer

Indsatsområde - Kunderelationer

Tema	Forklaring	Unik	Udfordring	Indsatsområde
Branding	De værdier m.v. som virksomhedens brand repræsenterer Er virksomheden/produkter/ydelser synlige for marked/kunder	0 - 5	0 - 5	
PR og Kommunikation	Samspil med kunder og markeder	0 - 5	0 - 5	
Salg	Hvorledes er salget organiseret og hvorledes sker salgsarbejdet	0 - 5	0 - 5	
Markedsføring	Markedsføringsmetoder og deres effekt	0 - 5	0 - 5	
Netværk	Netværk som virksomheden og dens nøglepersoner indgår i	0 - 5	0 - 5	

0 = ikke unikt/ingen udfordring
5 = meget unikt/stor udfordring

Kunder og markeder

- Afsætning af virksomhedens værdiydelser – priser og mængder
- Leveringstider og fejlprocenter
- Eksport eller indenlandsk handel
- Markedsforhold på hovedmarkeder, herunder prisdannelse og konkurrenter
- Benchmarking på konkurrent- eller markedsniveau
- Ordrebeholdning
- Produktspecifikke udsagn (godt/skidt) udstillinger og kundebesøg